

VÄXA
SVERIGE

ÅRSREDOVISNING **2020**

Ökad mjölk- och nötköttsproduktion 2020

Redan 2015 formulerade Växa Sverige i strategin målet om en ökad svensk mjölk- och nötköttsproduktion – före övrig bransch och före målet om ökad produktion i Livsmedelsstrategin. 2020 ökar mjölk- och nötköttsproduktionen med 2,5 procent och nötköttsproduktionen med en procent. Dessutom ökar antalet

förprovningar för stallplatser för nötboskap.

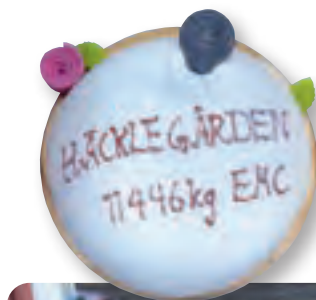
Växa delar ut tårtor för att uppmärksamma mjölkföretagare som når sina avkastningsmål. Växas målsättning börjar på 11 000 kg ECM - dock firas i allt större omfattning gårdar som når

nivåerna 12 000, 13 000 och 14 000 kg ECM. När gårdens mål är nått delas det ofta på Växas Facebooksida med lantbrukarens förklaring till hur resultatet uppnått för att inspirera andra lantbrukare. Att bli uppmärksam när man uppnår sina mål är en viktig milstolpe för framgång.

Vi gratulerar

Sofia och Samuel Nilsson på Kullagård i Kalvsvik har passerat 12 000 kg ECM. De har ett stort avelsintresse och de fokuserar på att få in ett bra grovfoder. De har en framtidstro på mjölken och håller på att investera i nytt stall som kanske kan ta korna till ännu högre höjder.

Lennart och Maria Sjöberg samt dottern Lina med barnbarnet Maja (9 veckor). Strukturerat arbete inom avel, klövhälsa och foderproduktion har varit grundpelarna i avkastningsutvecklingen på Häckle gård i Gästrikland.

Grattis till Hannus Lantbruk, Luppia Framgångsfaktorer som har gjort att gården har kommit upp i denna höga produktion är: Teamwork med klara rutiner, noggrant avelsarbete och framförallt bra och smakligt grovfoder till mjölkarna. Marko och Ulf Hannu tillsammans med anställda Annika Sturk.

Fruksamheten är motorn både i mjölk- och köttproduktionen

Krets Finnveden, Repromästare Robert Stenwall, Åtterås, Smålandsstenar.

Reproduktionseffektiviteten, RE, speglar hur arbete med fruktsamheten ligger till i besättningen och är det bästa enskilda måttet på hur management och biologi fungerar. På kretsmötena i mars utsåg vi för första gången RE-mästare. Lantbrukare med besättning- ar med högst reproduktionseffektivitet i kretsen fick pris och lantbrukaren vars besättning har landets högsta RE fick en vandringspokal.

Tobias och Frida Holmqvist på Skarmansmåla blev Repromästare i krets Kronoberg

Årets Mjölkbonde™ 2020 satsar på både mjölk och kött

Alexandra och Andreas Nilsson, Nyhems gård i Skåne, är Årets Mjölkbond 2020 och var de första vinnarna som även fick titeln Årets Mjölkföretagare™. På Nyhems gård satsas det aktivt både på mjölk- och köttproduktion och att få ut alla kronor på både mjölk och kött är ett sätt att maximera intäkterna för att kunna fortsätta utveckla företaget. Idag finns det på gården 155 mjölkkor och totalt runt 700 djur.

Foto: Hans Döhlgren

MinGård®

– Framtidens managementverktyg

Verktöget för mjölk- och köttproducenter. Du behöver inte ladda ner några program. MinGård finns tillgängligt i PC, surfplatta och mobil. Mobilanpassad, användarvänlig och flexibel, du hittar det senaste nyheterna på www.vxa.se/mingard

Facktidningen för mjölkbranschen

Husdjur är Sveriges enda facktidning för mjölkbranschen och har en närapå full täckning bland de svenska mjölkgårdarna. Syftet med tidningen Husdjur är att stimulera konkurrenskraften för mjölkbranschen genom att belysa aktuella ämnen och visa på goda exempel och lösningar. I mars 2020 gjordes en läsvärdesundersökning och tidningen fick helhetsbetyg 83 på en 100-gradig skala där redan betyget 50 betyder att läsarna är nöjda. Tidningen Husdjur är en av Sveriges äldsta lantbrukstidningar och gavs ut första gången år 1945.

Husdjur är Sveriges enda facktidning för mjölkbranschen och har en närapå full täckning bland de svenska mjölkgårdarna. Syftet med tidningen Husdjur är att stimulera konkurrenskraften för mjölkbranschen genom att belysa aktuella ämnen och visa på goda exempel och lösningar. I mars 2020 gjordes en läsvärdesundersökning och tidningen fick helhetsbetyg 83 på en 100-gradig skala där redan betyget 50 betyder att läsarna är nöjda. Tidningen Husdjur är en av Sveriges äldsta lantbrukstidningar och gavs ut första gången år 1945.

Tidningen Husdjur är en

Rådgivningstidningen för köttföretagare

Tidningen Nötkött grundades 1984 och hela 88 procent av tidningens läsare anser att man behöver läsa Nötkött för att hålla sig à jour med vad som händer i branschen. Syftet med tidningen är att stimulera konkurrenskraften för nötköttsbranschen genom att visa på goda exempel och lösningar och tidningen ses bland många av sina läsare som en rådgivningstidning. I läsvärdesundersökning som gjordes 2020 fick tidningen helhetsbetyget 84 på en 100-gradig skala, vilket är en ökning sedan förra mätningen. I oktober 2020 fick Tidningen Nötkött ny design.

Båda tidningarna finns både som e-tidning och som tryckt tidning.

Innehåll

Efter 10 år tillsammans	4
Förvaltningsberättelse	6
Flerårsöversikt	8
Resultaträkning	9
Balansräkning	10
Kassaflödesanalyser	13

Noter	14
Revisionsberättelse	21
Lagstadgad hållbarhetsrapport enligt ÅRL	24-38
Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten	39

Efter 10 år tillsammans ...

Marita Wolf, fd ordförande

Tio år av ständig förändring och utveckling, har präglat Växa Sveriges resa. Av fem husdjursföreningar som fusionerade 2011 har vi tillsammans skapat Växa Sverige. Redan från början var visionen att bilda en slagkraftig nationell organisation som skulle öka våra kunders konkurrenskraft. Istället för att konkurrera med varandra, inom tjänster som assistenssemin, satsade det nybildade företaget på rådgivning inom djurhälsa, avelsarbete för friska och produktiva djur, högvakastande foderodling, ledarskap och så småningom tog vi beslut om digitalisering av kodatabasen. Beslut och satsningar som tillsammans lett fram till att kunskapsföretaget Växa Sverige successivt tagit form.

Kooperativa vi-känslan stärker oss

Att utveckla ett nytt kooperativt företag handlar om att ha styr på både affär och inte minst, att ha ägarna, medlemmarna med på resan. I det nybildade företaget jobbade vi därför redan från början med

”den moderna kooperativa vi-känslan”. Före alla andra, redan 2014, konkretiserades vi i Växa Sveriges strategi att vi vill öka svensk mjölkproduktion och i strategin från 2020 inkluderade vi satsning på svensk köttproduktion. Fullmäktige har under åren utvecklats på flera sätt, både i engagemang och dialog, såväl som kulturellt och ur jämställdhetsperspektiv.

Strategiska beslut och samarbeten ger potential för framtiden

Vi-känslan och att arbeta tillsammans har präglat även samarbeten med andra företag där arbetet med finska Mtech ledde till lansering av managementverktyget MinGård® i januari 2019. Samma år beslutade vi att starta Infrastrukturprojektet vilket är en modernisering av hela kodatabasen.

Växa har successivt fått en större tyngd i branschens diskussioner, t ex när det handlar om konkurrenskraften i framtidens svenska lantbruksproduktion. Under det senaste året har detta manifesterats genom det vi kallar ”Lantbrukarens röst” där vi driver strategiska insatsområden för framtidens mjölk- och köttproduktion. Just nu fokuserar vi inom betesfrågan och arbetskraftsbehovet i branschen.

Jag är stolt över allt vi åstadkommit under Växas 10-åriga historia. Tack för att jag tillsammans med er, medlemmar och personal, fick vara med och leda resan under mina åtta år som ordförande!

Kristider visar betydelsen av svensk livsmedelsproduktion

Covid-19 till trots har branschen klarat sig väl och krisen har tydliggjort betydelsen av svenskt lantbruk och behovet av svenskproducerade livsmedel. Ökad efterfrågan är en viktig faktor för en ökad svensk mjölk- och köttproduktion, och tillsammans med förbättrad lönsamhet på gårdsnivå kan detta leda till att fler vill och vågar investera i nya djurplatser.

... är vi kunskapsföretaget

Dorit Greve, vd

”Det viktigaste är att vi blir ett modernt företag i dagens och morgondagens alltmer gränslösa värld. Utmaningen är, att förena det stora och det lokala perspektivet, att bli starka i internationell konkurrens, samtidigt som vi tillgodoser medlemmarnas individuella behov. Vår vision är att bli ledande inom rådgivning, service och utveckling för lantbruksföretagen.”

Detta står att läsa i fusionsmaterialet från 2011. Det är fortsatt högst aktuellt under 2021 – bortsett från att företaget, kunden och samhället har utvecklats – i dag finns det en helt annan uppfattning och förväntning på orden och innehållet i dem än för 10 år sedan. Det har varit en spännande och utvecklande resa för vårt företag, dess medlemmar och medarbetare. En resa som jag fått glädjen att delta i under de senaste sex åren som vd för Växa Sverige.

Goda relationer skapar möjligheter

Vi har byggt vår verksamhet på förtroende och nära relationer, hållit kontakten med våra kunder, som vi ansvarsfullt jobbar för. Vi har också vågat stå upp för animalieproduktionen vi representerar – på en bas av fakta och forskning. De relationer vi skapat har lett till att Växa växt under sina tio år och affären har utvecklats till att omfatta i stort sett alla de kunskapsområden som behövs för att producera mjölk och kött. Förutom semin och de mer traditionella delarna med avel, foderrådgivning och djurhälsa har det tillkommit växtodling, bygg, avbyteri, företagande, ledarskap och senast en satsning på hållbarhetsrådgivning. Vi har nu specialister inom stort sett alla områden som genom modern

teknik och tack vare en proaktiv inställning hos vår personal finns tillgängliga över hela landet. Beviset på det engagemang och de många initiativen är att Växa står starkare än någonsin.

Digitalisering av kodata är framtiden

All service och rådgivning fungerar dock inte utan effektiva system och verktyg. Senast har vi alla fått lära oss nya digitala tjänster, där Växa ligger i framkant. Många lärdomar drogs av krisåret 2018 när torkan slog till. Nya lärdomar har dragits under krisåret 2020 när världen drabbats av covid-19. Kriser skapar nya möjligheter och för Växas del blev 2020 året när vi tillsammans med våra kunder tog stora steg in i digitaliseringen. En viktig del i digitaliseringen är Växas egen medlemsägda kodatabas som är ovärderlig. Vi har idag en stark position tack vare det strategiska beslutet i att utveckla MinGård® till ett modernt verktyg för lantbrukaren. Beslutat att modernisera hela kodatabasen, vars historia sträcker sig tillbaka till tidigt 60-tal, har stor betydelse för Växas kommande affärsverksamhet. Kodatabasen är också viktigt i samarbeten där Växa deltar, både på nordisk och nationell nivå.

Stark ekonomi och stark företagskultur

Växa har blivit en betydande aktör inom branschen, en aktör som man räknar med. Vi har nu fått styrkan att gå in i flera strategiska projekt som: Lantbrukets Dataplattform, Tillväxtbolaget och Svensk Köttprövning – alla är exempel på projekt som visar att Växa tar mer och större ansvar. Bakom allt detta står Växa som kunskapsföretag med hög kompetens, stark ekonomi och en företagskultur som har utvecklats löpande genom gemensamma upplevelser, dialoger och målsättningar om hur vi ska vara tillsammans. Allt vi gör utgår från relationer mellan människor, och i dem skall finnas nytta och värde för alla. Vi kallar det Triple Win, win för kunden, win för medarbetaren och win för Växa.

”Tio år efter fusionen är Växa ett stabilt och starkt företag.”

Magnus Carlman, ordförande

Tio år efter fusionen är Växa ett stabilt och starkt företag. Jag ser att Växa har en central roll i att genom påverkansarbete förbättra förutsättningar för mjölk- och köttproduktionen, såväl som en viktig roll inom rådgivning och service till oss företagare. 2020 har varit ett krisår för många branscher, och att Växa presterar ett så starkt resultat att vi återigen kan dela ut återbäring till våra medlemmar känns då extra glädjande. För mig som ny ordförande är det en stimulerande utmaning att under kommande år fortsätta arbetet med att utveckla kunskapsföretaget Växa Sverige för framtida nytta för oss kunder och medlemmar.

Förvaltningsberättelse 2020

Med säte i Jönköpings län, Jönköpings kommun. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Allmänt om verksamheten

Växa Sverige säljer servicetjänster och produkter till Sveriges lantbruksföretag främst inom mjölk- och köttproduktion. Avelstjänster och dosförsäljning, rådgivning inom produktion, djurhälsa och företagande, Kokontroll® samt avbrytarverksamhet utgör det huvudsakliga utbudet.

Växa Sverige är officiell huvudman som avelsorganisation samt stambok- och registerförande förening. Växa Sverige har hälsokontroll för mjölkkor i BVD-programmet och Smittsäkrad besättning.

Medlemsorganisationen

Antal aktiva medlemmar uppgick vid årets slut till 6 138, vilket är en minskning med 2 %. Föreningen hade vid räkenskapsårets utgång en skuld för uppsagda insatser till 365 medlemmar med sammanlagt 2 094 tkr vilket kommer att utbetalas under 2021. Fullmäktigevalen genomfördes planerligt via webbröstning och ett helt jämställt fullmäktige röstades fram. Kretsmötena i mars ställdes in på grund av Coronapandemin och genomfördes via telefonmöten under juni månad. Ett 20-tal medlemsaktiviteter gick att genomföra under perioden januari till februari samt september till oktober för Växa Sveriges medlemmar. I övrigt erbjöds många digitala träffar och kurser med anledning av Folkhälsomyndighetens riktlinjer.

Styrelse

Årsstämman 2020 beslutade att styrelsen ska utgöras av åtta förtroendevalda samt två personalrepresentanter, så som den även gjort tidigare. Årsstämman 2020 genomfördes digitalt den 14 maj. Där beslutades om en extra stämma den 18 november som också den fick genomföras digitalt med kort varsel med anledning av rådande pandemiläge. På extrastämman behandlades fyra inkomna motioner samt ett stadgeändringsförslag. Mångåriga styrelseordförande Marita Wolf avgick i samband med extrastämman och till ordförande i styrelsen valdes därefter Magnus Carlman, Ingelstad. Styrelsen har haft 18 protokollförda möten under 2020. Växa Sverige har varit representerade i VikingGenetics och NAVs styrelse.

Verksamheten 2020

Antalet mjölkgårdar och invägningen av mjölk i Sverige har glädjande nog stabiliserats under 2020. För första gången på flera år ses nu en höjning av mjölkinvägningen med 2,5 % jämfört med föregående år (Jordbruksverkets statistik). En koppling finns till den positiva tillväxten i avkastning inom Växas Kokontroll® med 304 kg ECM till 10 721 kg ECM. Hela 34 % uppnådde målet på 11 000 kg ECM eller mer. Vid årets slut är 2 070 gårdar anslutna inom Växa Sveriges Kokontroll® med samma djurantal som förra året och minskningen i antal anslutna gårdar är endast 70. Enligt Jordbruksverkets statistik har antalet mjölkgårdar minskat i Sverige med 5 % i jämförelse med föregående år. Antalet dikogårdar har minskat med

1,5 % under samma period (Jordbruksverkets statistik).

Anslutna till KAP har ökat till 776 gårdar jämfört med 758 föregående år (Husdjursstatistik). Kokontrollen® och KAP uppvisar en positiv utveckling.

Året har präglats av Coronapandemin, som tog fart i mars. Många aktiviteter har fått ställas in, i synnerhet kurser, utbildningar och större träffar. Under sensommaren lyckades Växa ha några få fysiska träffar, innan Covid-19 fick Sverige att stänga ner igen. Under våren har verksamheten ställts om till digitala kurser och utbildningar som sedan har utvecklats ytterligare i kvalitet och antal under året. Vår digitala lärdom från torkan 2018 har gett oss fördelen att snabbt kunna förändra arbetssätt och nå kunderna med digitaliserad rådgivning och tjänster, vilket kunderna har anammat. De fältmässiga tjänsterna har fungerat genom användning av extra skydd och hygienåtgärder. Vi har därmed kunnat hålla kundkontakten och säkerställa behovet av rådgivning. Stor uppmärksamhet och insats har riktats mot hållbarhetsfrågorna. Växa har tagit fram en hållbarhetsmodell och mål för hållbarhetsarbetet samt ingått avtal med Arla om klimatberäkning och hållbarhetsrådgivning till deras leverantörer. Det senare har resulterat i 1 242 hållbarhetsrådgivningar fram till årsskiftet. Inom NAV har det fokuserats på nya genetiska värden, ett exempel på det är sparat foder.

Resultat efter finansiella poster är 14 722 tkr och styrelsen har beslutat att lämna återbäring med 9 000 tkr. I jämförelse med föregående år ses en ökad nettoomsättning med 14 Mkr.

Personal

Till följd av Coronapandemins restriktioner hölls kompetensutveckling och personalträffar på en begränsad nivå med minimal fysisk kontakt och ersattes av digitala utbildningar i den mån det var möjligt. Under året gjordes större rekryteringar av dels husdjurstekniker för att klara av ett generationsskifte och dels hållbarhetsrådgivare för en hållbarhetssatsning. I båda fallen skedde introduktionen och utbildningen digitalt, något som krävde en stor omställning för de som genomförde utbildningen. På samma sätt påbörjade även nyanställda chefer sina jobb med en digital introduktion och kunde nästan enbart träffa sina medarbetare online. Alla ser fram emot att mötas på riktigt och etablera sociala kontakter, vilket ingår i arbetssättet för en drömarbetsgivare. Medarbetarna, som snabbt klarade av att anpassa sig till de nya "pandemivillkoren" och som bidragit mycket positivt till omställningen, ser alla fram mot att återigen få ha fysiska träffar med sina kollegor.

Antalet anställda var vid årets utgång 508 personer inklusive deltids- och timanställda. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det 331 heltidstjänster, vilket ska jämföras med 318 heltidstjänster 2019.

Utveckling och IT

Växa Sverige håller hög fart i de digitala utvecklingsprojekten med implementering av agil projektledning, Scrum metoden. Bland de större projekten finns Foderprogrammet FoderOpti, vidareutveckling av MinGård®, modernisering av Växas hela IT-infrastruktur samt deltagande i utvecklingsprojektet Lantbrukets Dataplattform.

Djurvälfärd har varit i fokus under året och ett led i detta är att ett webbaserat verktyg för djurbedömningar, Djuröga, har utvecklats samt att en branschgemensam strategi för att minska smittspridningen av djursjukdomen Mykoplasma bovis har tagits fram. Signaler Djurvälfärd, där hälsoläget på besättningsnivå kan följas, har använts i fortsatt hög utsträckning. Totalt har 17 273 rapporter för 2 496 besättningar tagits ut, 15 % fler än föregående år. Nya avelsvärden för fodereffektivitet har tagits fram och är nu en integrerad del av det nordiska avelssamarbetet och de genomiska analyserna har ökat med hela 42 % till 26 806 st.

Samarbeten

Växa Sverige samarbetar med Viking Danmark inom områdena avel och fält för att ge personalen inspiration och vidareutbildning samt med webshopen Växshop och managementverktyget Simherd. Ett samarbete finns också med finländska FABA och Proagria för att samordna utvecklingen av nya verktyg inom djurhälso- och frukt-samhetsområdet. Vidare är föreningen delägare i NorFor och har avtal med Foder och Spannmål om användning av NorFor-systemet. Växa är med i nordiska NCDX som under året har gått in i internationella iDDEN. Växa har även gått in som delägare i Lantbrukets Dataplattform AB. Det har till syfte att etablera en gemensam digital infrastruktur som möjliggör delning av lantbruksdata för innovation och utveckling, med den svenska lantbrukaren i förarsätet. Växa stärker därmed sin position som det ledande kunskapsföretaget.

Växa Sverige har leveransavtal med:

- Svensk Mjölk vilket omfattar utveckling och kompetensförsörjning i syfte att höja mjölkinkvägningen och säkerställa fortsatt livsmedelproduktion i Sverige. Leveransavtalet löper fram till slutet av 2021.
- Skånesemin och Rådgivarna i Sjuhärad om kunskapsstöd, vissa IT-verktyg och tillgång till kodbasen.
- LRF om leverans av expertstöd.

Lagstadgad hållbarhetsrapport i enlighet med årsredovisningslagen

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Växa ekonomisk förening valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 24-38 i detta tryckta dokument.

Framtid

Växa Sverige har 10-årsjubileum under 2021. Under 10-årsperioden har Växa fortlöpande tagit ökat ansvar för branschutvecklingen. Växa har vuxit i kompetens, är ekonomiskt stabilt och är nu redo att ta ännu ett steg framåt. Växa kommer framöver ingå som delägare i Svensk Kött-rasprövning AB genom att ta över den ägarandel som VikingGenetics haft. Från början av 2021 blir Växa delägare i Tillväxtbolaget som erbjuder lån till svenska lantbruksföretag för hållbara investeringar på gårdsnivå. Tillväxtbolaget satsar på modern svensk livsmedelproduktion och Växa vill härigenom bidra till framtidstro för lantbruket.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Verksamhetens största risk är fortsatt den negativa trenden i antal gårdar, vilket leder till ett minskat kundunderlag. Dock har vi under pandemin sett en ökad konsumentuppmärksamhet och förståelse för inhemsk livsmedelproduktion och Sveriges låga självförsörjningsgrad. Det kan på lång sikt skapa en bas för ökad produktion. Även hållbarhetsfrågorna kommer i hög grad att påverka livsmedelproduktionen, både i omställnings- och produktionsvillkor.

442,2 Mkr

2019	431,1 Mkr
2018	400,3 Mkr
2017	404,7 Mkr
2016	391,4 Mkr

KORT OM
Växa Sverige

Flerårsöversikt

Resultaträkning	2020	2019	2018	2017	2016
Rörelsens intäkter	442 239 828	431 149 791	400 375 070	404 784 519	391 484 138
Rörelseresultat	13 265 746	16 241 205	-1 336 717	2 204 163	2 527 970
Resultat efter finansnetto	14 722 047	17 548 383	195 494	3 531 240	3 174 961
Balansräkning					
Balansomslutning	344 156 317	321 775 576	307 170 078	309 140 312	291 275 250
Medlemsinsatser	50 064 827	49 889 234	49 983 381	50 185 911	50 465 507
Likviditet 1)	181,2 %	187,9%	183,8%	184,2%	231,5%
Soliditet 2)	67,1%	70,3%	70,7%	70,3%	73,5%
Övriga uppgifter					
Antal medlemmar	6 138	6 259	6 378	6 659	7 032
Antal anställda 3)	331	318	325	330	332
Nötsemin antal djur	259 803	254 137	253 352	263 806	271 755
Kokontroll®, antal kor 4)	191 150	191 323	199 054	207 379	213 549
Dosförsäljning, antal doser	371 742	366 281	378 709	397 086	423 924

- 1) Omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.
 2) Eget kapital i procent av balansomslutningen.
 3) Medelantalet anställda är beräknat efter 1 985 tim/anställd.
 4) Källa: Växa Sverige veckostatistik för Kokontroll® v.52
 exklusive Skånesemin och Rådgivarna i Sjuhärad.

Resultatdisposition

Förslag till disposition av föreningens vinst

Till föreningsstämmans förfogande står

balanserad vinst	161 050 485
årets vinst	4 408 092
	<u>165 458 577</u>
Styrelsen föreslår att	
i ny räkning överföres	<u>165 458 577</u>
	165 458 577

Beträffande föreningens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

2019 16,2 Mkr
 2018 -1,3 Mkr
 2017 2,2 Mkr
 2016 2,5 Mkr

+13,2 Mkr

Resultaträkning

	Not	2020-01-01 2020-12-31	2019-01-01 2019-12-31
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning	2	440 224 614	426 167 837
Övriga rörelseintäkter	3	2 015 214	4 981 954
		<u>442 239 828</u>	<u>431 149 791</u>
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror och tjänster		-104 888 824	-97 362 462
Övriga externa kostnader	4,5	-90 002 656	-91 447 186
Personalkostnader	6	-232 260 810	-224 431 755
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-1 821 792	-1 667 183
		<u>-428 974 082</u>	<u>-414 908 586</u>
Rörelseresultat		13 265 746	16 241 205
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	835 066	745 306
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		767 868	618 706
Valutakursdifferenser och erlagd ränta		-146 633	-56 834
		<u>1 456 301</u>	<u>1 307 178</u>
Resultat efter finansiella poster		14 722 047	17 548 383
Bokslutsdispositioner			
Återbäring		-9 000 000	-8 100 000
		<u>-9 000 000</u>	<u>-8 100 000</u>
Resultat före skatt		5 722 047	9 448 383
Skatt på årets resultat	8	-1 313 955	-420 683
Årets resultat		<u>4 408 092</u>	<u>9 027 700</u>

181,2%

2019	187,9%
2018	183,8%
2017	184,2%
2016	231,5%

Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2020-12-31	2019-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	9	44 524	48 879
Inventarier	10	5 350 229	4 510 070
		5 394 753	4 558 949
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	11	106 518 411	106 493 411
Andra långfristiga värdepappersinnehav	12	28 922 109	31 226 990
		135 440 520	137 720 401
Summa anläggningstillgångar		140 835 273	142 279 350
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Handelsvaror		1 926 746	2 011 633
		1 926 746	2 011 633
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		94 368 361	97 065 995
Övriga fordringar		701 026	1 518 748
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	9 214 660	10 441 696
		104 284 047	109 026 439
Kassa och bank			
Kassa och bank		97 110 251	68 458 154
		97 110 251	68 458 154
Summa omsättningstillgångar		203 321 044	179 496 226
SUMMA TILLGÅNGAR		344 156 317	321 775 576

2019	70,3%
2018	70,7%
2017	70,3%
2016	73,5%

67,1%

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Insatskapital		50 064 827	49 889 234
Reservfond		15 299 310	15 299 310
		<u>65 364 137</u>	<u>65 188 544</u>
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		161 050 485	152 022 785
Årets resultat	16	4 408 092	9 027 700
		<u>165 458 577</u>	<u>161 050 485</u>
Summa eget kapital		<u>230 822 714</u>	<u>226 239 029</u>
Avsättningar			
Övriga avsättningar		1 100 000	0
		<u>1 100 000</u>	<u>0</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		32 152 750	23 517 695
Aktuell skatteskuld		1 533 764	477 152
Övriga skulder		19 004 292	16 915 429
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	59 542 797	54 626 271
Summa kortfristiga skulder		<u>112 233 603</u>	<u>95 536 547</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		344 156 317	321 775 576

371 742

2019	366 281
2018	378 709
2017	397 086
2016	423 924

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Medlems- insatser	Insats- emission	Reserv- fond	Fritt eget kapital	Summa
Belopp vid årets ingång	49 504 064	385 170	15 299 310	161 050 485	226 239 029
Inbetalda insatser	2 003 718	0	0	0	2 003 718
Utbetalda insatser	-1 803 870	-24 255	0	0	-1 828 125
Årets vinst	0	0	0	4 408 092	4 408 092
Belopp vid årets utgång	49 703 912	360 915	15 299 310	165 458 577	230 822 714

2019	49,9 Mkr
2018	50,0 Mkr
2017	50,1 Mkr
2016	50,4 Mkr

50,1 Mkr

Kassaflödesanalys

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		13 265 746	16 241 205
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	15	856 721	-2 650 654
Erhållen ränta m.m.		767 868	618 706
Valutakursdifferenser, erlagd ränta		-146 633	-56 834
Utdelning och ränta på värdepapper		1 084 540	1 002 741
Inbetald skatt		-423 484	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändringar av rörelsekapital		15 404 758	15 155 164
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital			
Minskning(+)/ökning(-) av varulager		84 887	374 217
Minskning(+)/ökning(-) av rörelsefordringar		4 742 391	-3 826 469
Minskning(-)/ökning(+) av kortfristiga skulder		16 017 082	-2 848 738
Kassaflöde från den löpande verksamheten		36 249 118	8 854 174
Investeringsverksamheten			
Förvärv av inventarier	10	-2 668 928	-958 353
Försäljning av fastighet		0	4 489 555
Försäljning av inventarier		8 000	800
Försäljning av immateriell tillgång		965 071	0
Förvärv av finansiell tillgång		-25 000	0
Inköp av långfristiga värdepapper	12	-3 484 014	-7 517 021
Försäljning av långfristiga värdepapper		5 532 257	6 082 358
Kassaflöde från investeringsverksamheten		327 386	2 097 339
Finansieringsverksamheten			
Utbetalda insatser		-1 828 125	-1 622 670
Inbetalda insatser		2 003 718	1 528 523
Utbetald återbäring		-8 100 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-7 924 407	-94 147
Förändring av likvida medel		28 652 097	10 857 366
Likvida medel vid årets början		68 458 154	57 600 788
Likvida medel vid årets slut		97 110 251	68 458 154

191 150

2019	191 323
2018	199 054
2017	207 379
2016	213 549

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 (K3).

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företaget redovisar därför inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter. Om det uppstår osäkerhet vad avser möjligheten att erhålla betalning för belopp som redan redovisats som intäkt, redovisas det belopp som inte längre är sannolikt som en kostnad istället för som en justering av det intäktsbelopp som ursprungligen redovisats.

Försäljning av varor redovisas när företaget till köparen har överfört de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet, normalt när kunden har varorna i sin besittning. För abonnemangs och serviceintäkter fördelas intäkten jämnt över perioden.

Intäkter från konsulttjänster intäktsredovisas när tjänsterna tillhandahålls.

Hyresintäkter från uthyrning av företagets lokaler redovisas linjärt över hyresperioden.

Intresseföretag

Innehav i intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning. Verkligt värde bedöms för andelar i intresseföretag till högst substansvärdet som även påverkas av kursförändringar i EUR. Värdeförändringen redovisas i resultaträkningen under posten Resultat från intresseföretag.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av lin-

järt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod förutom mark som inte skrivs av. Nyttjandeperioden omprövas per varje balansdag. Materiella anläggningstillgångar tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring. När materiella anläggningstillgångar avyttras bestäms ett realisationsresultat som skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen i någon av posterna Övriga rörelseintäkter eller Övriga rörelsekostnader. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

	Antal år
Byggnader	20-25
Markanläggningar	20
Inventarier	3-10

Finansiella instrument

Finansiella placeringar som är avsedda att stadigvarande innehas i verksamheten klassificeras som anläggningstillgångar. De redovisas till anskaffningsvärde efter eventuella nedskrivningar till verkligt värde. För övriga värdepapper bestäms verkligt värde till marknadsvärdet om sådant finns. Värdeförändringen redovisas i resultaträkningen under posten Resultat från övriga värdepapper och fordringar.

Andelar i börsnoterade företag redovisas till anskaffningsvärde och räntebärande placeringar till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde utgörs av det finansiella instrumentets förväntade kassaflöden diskonterade med den effektivränta som beräknas vid anskaffningstillfället.

Portföljvärderingsprincipen har tillämpats och andelar i börsnoterade företag och räntebärande placeringar ses som en värdepappersportfölj.

Leasing

Samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal, vilket innebär att leasingavgiften kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet, beräknat enligt först-in-först-ut, och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet har beräknats till försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad, varmed hänsyn har tagits till inkurans.

2019	10 417 kg ECM
2018	10 146 kg ECM
2017	10 175 kg ECM
2016	10 122 kg ECM

10 721 kg ECM

Noter

Inkomstskatt

Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen.

Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader. En temporär skillnad finns när det redovisade värdet på en tillgång eller skuld skiljer sig från det skattemässiga värdet.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när det finns en legal eller informell förpliktelse till följd av en tidigare händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Tidpunkten eller beloppet för utflödet kan fortfarande vara osäker.

En avsättning redovisas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för. Avsättningar diskonteras till sina nuvärden där pengars tidvärde är väsentligt.

Ersättningar till anställda

Pensioner

Föreningen har avgiftsbestämd pensionsplan vilket innebär att föreningen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Föreningen har därefter inga rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter relaterat till den anställdes intjänade pensioner. Avgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs löpande.

Föreningen tillämpar inga bonusavtal.

Offentliga bidrag

Offentligt bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått eller kommer att få, dessa ingår i nettoomsättningen.

Offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation, så kallade ovillkorade bidrag, intäktsförs när villkoren för att få bidraget uppfyllts, det vill säga oftast i samband med att bidraget erhålls. Offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation, så kallade villkorade bidrag, skuldförs när bidraget erhålls och intäktsförs därefter när prestationen utförs.

Uppskattningar och Bedömningar

Följande uppskattningar och bedömningar har betydande effekt på redovisade belopp på balansdagen.

Kundfordringar värderas till det kassaflöde som förväntas inflyta till föreningen. Därmed görs en detaljerad och objektiv genomgång av alla utestående belopp på balansdagen.

Värdet på andelar i intresseföretaget VikingGenetics är en bedömning baserad på ägd andel av substansvärde, EUR-kurs och framtidsutsikter. Den bedömning som görs av framtiden har betydande effekt på de redovisade beloppen i årsredovisningen.

2019	318
2018	325
2017	330
2016	332

Noter

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2 Nettoomsättning

	2020	2019
Rörelsens omsättning uppdelad på avdelning		
Rådgivning och Företagande	55 067 664	54 400 451
Djurhälsa	22 398 105	21 271 750
Kokontrollen®	60 028 025	58 825 237
Avel	100 175 313	91 410 541
Fält	104 294 190	99 567 244
Avbytarservice	32 729 824	32 823 408
Kunskap och Utveckling	45 880 391	46 310 494
Medlem, IT, Kommunika- tion, Gemensamt	19 651 102	21 558 712
	440 224 614	426 167 837

Offentliga bidrag uppgår till 16 828 939 kr (16 545 209 kr) huvudsakligen från Statens Jordbruksverk.

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	2020	2019
Övriga rörelseintäkter uppdelade på intäktsslag		
Hysesintäkter	131 500	207 793
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	0	4 490 355
Vinst vid avyttring av immateriell tillgång	965 071	0
Övriga rörelseintäkter	918 643	283 806
	2 015 214	4 981 954

Övriga rörelseintäkter innefattar för år 2020 sjuklöneer-sättning på grund av Covid-19 pandemi med 743 267 kr.

Not 4 Hyresavtal

	2020	2019
Under året har föreningens hyror uppgått till	9 256 074	9 022 826
Inom 1 år	9 490 739	6 224 597
Mellan 2 till 5 år	11 265 266	5 144 344
	30 012 079	11 368 941

Not 5 Leasingavtal - Operationell leasing

	2020	2019
Under året har föreningens leasingavgifter uppgått till	7 705 255	6 484 540
Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning:		
Inom 1 år	6 452 538	5 357 484
Mellan 2 till 5 år	6 432 657	1 771 953
	12 885 195	7 129 437

Samtliga leasingavtal som hänför sig till bilar har en löptid på tre år från leasingperiodens början.

Not 6 Löner och andra ersättningar

	2020	2019
Medelantal anställda		
Medelantalet anställda bygger på av föreningen betalda timmar relaterade till en normal arbetstid.		
Medelantal anställda har varit	331	318
varav kvinnor	239	221
varav män	92	97

Löner, ersättningar m.m.

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostna-der har utgått med följande belopp:

Styrelsen och VD:		
Löner och ersättningar	2 751 161	2 667 974
Pensionskostnader	435 432	435 274
	3 186 593	3 103 248
Övriga anställda:		
Löner och ersättningar	153 315 124	145 561 978
Pensionskostnader	13 719 430	13 664 398
	167 034 554	159 226 376
Sociala kostnader	51 430 944	50 364 048
Summa styrelse och övriga	221 652 091	212 693 672

2019	6 259
2018	6 378
2017	6 659
2016	7 032

6 138

Noter

	2020	2019
Könsfördelning i styrelse och företagsledning		
Antal styrelseledamöter	10	10
varav kvinnor	4	4
Antal i företagsledning	11	10
varav kvinnor	7	7

Verkställande direktör

Verkställande direktör har en uppsägningstid om tre (3) månader gentemot Föreningen. Sägs anställningen upp skall föreningen iakttä en uppsägningstid om tolv (12) månader. Ersättningen per månad till den anställde under uppsägningstiden skall vara 1/12 del av den totalt avtalade ersättningen. Anställningsavtalet innehåller en konkurrensklausul.

Not 7 Resultat från övriga värdepapper och fordringar

	2020	2019
Utdelning	130 759	281 476
Räntor	716 464	658 638
Realisationsresultat försäljning värdepapper	-12 157	-194 808
	835 066	745 306

Not 8 Skatt på årets resultat

	2020	2019
Aktuell skatt	-1 313 955	-420 683
	-1 313 955	-420 683

Avstämning av effektiv skatt

Resultat före skatt	5 722 047	9 448 383
Skattekostnad 21,40% (21,40%)	-1 224 518	-2 021 954

Skatteeffekt av:

Ej avdragsgilla kostnader	-86 636	-126 872
Skattemässiga justeringar	0	960 766
Underskottsavdrag som nyttjas i år	0	767 377
Skatt hänförlig till tidigare år	-2 801	0
Summa	-1 313 955	-420 683

Not 9 Byggnader och mark

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	627 502	3 464 812
Försäljningar/utrangeringar	0	-2 837 310
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	627 502	627 502
Ingående avskrivningar	-578 623	-3 197 290
Försäljningar/utrangeringar	0	2 626 264
Årets avskrivningar	-4 355	-7 597
Utgående ackumulerade avskrivningar	-582 978	-578 623
Utgående redovisat värde	44 524	48 879
Redovisat värde		
markanläggningar	7 270	11 625
Redovisat värde mark	37 254	37 254
	44 524	48 879

Not 10 Inventarier

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärde	25 013 547	24 226 266
Inköp	2 668 928	958 353
Försäljningar/utrangeringar	-20 000	-171 872
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	27 662 475	25 013 547
Ingående avskrivningar	-20 503 477	-19 014 964
Försäljningar/utrangeringar	8 667	171 872
Årets avskrivningar	-1 817 436	-1 659 585
Utgående ackumulerade avskrivningar	-22 312 246	-20 503 477
Utgående redovisat värde	5 350 229	4 510 070

79%

2019	77%
2018	75%
2017	73%
2016	71%

Noter

Not 11 Andelar i intresseföretag

				2020-12-31	2019-12-31
	Org nr	Säte	Ägarandel	Redovisat värde	Redovisat värde
Viking Genetics FMBA	31474574	Århus	25%	106 493 411	106 493 411
Lantbrukets Dataplattform AB	559270-6245	Stockholm	25%	25 000	0
				106 518 411	106 518 411
Ingående anskaffningsvärde				125 993 411	125 993 411
Årets anskaffning				25 000	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden				126 018 441	125 993 411
Ingående nedskrivningar				-19 500 000	-19 500 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar				-19 500 000	-19 500 000
Utgående redovisat värde				106 518 411	106 493 411

VikingGenetics FMBA resultat 2019-12-31 uppgår till -89 000 EUR och det egna kapitalet är 43 818 000 EUR.

Not 12 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2020-12-31	2019-12-31			
Värdepapper			Ingående anskaffningsvärde	31 326 990	30 111 235
KB Arvensis	0	0	Inköp	3 484 014	7 517 021
Lantbrukarnas Riksförbund	10 000	10 000	Försäljningar	-5 532 257	-6 082 358
Svensk Kooperation	500	500	Justerat värde ränteplaceringar	-256 638	-218 908
Räntebärande placeringar	22 033 800	25 246 835	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	29 022 109	31 326 990
Andelar i börsnoterade företag	6 877 809	5 969 655	Ingående nedskrivningar	-100 000	-100 000
	28 922 109	31 226 990	Utgående ackumulerade nedskrivningar	-100 000	-100 000
På balansdagen uppgår marknadsvärdet för räntebärande placeringar och andelar i börsnoterade företag till 29 249 138 kronor.			Utgående redovisat värde	28 922 109	31 226 990

2019	23%
2018	25%
2017	27%
2016	29%

21%

Noter

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyror	2 009 077	1 856 723
Förutbetalda leasing-kostnader	160 069	982 955
Övriga förutbetalda kostnader	3 356 256	2 777 163
Upplupna intäkter	3 689 258	4 824 855
	9 214 660	10 441 696

Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda intäkter SJV	1 652 775	1 166 347
Upplupna löner	7 327 273	5 534 700
Upplupna semesterlöner	13 483 669	12 607 141
Upplupna sociala avgifter	6 376 192	5 917 218
Förutbetalda intäkter pre-numerationer o årsavgifter	13 571 691	12 637 180
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8 131 197	8 663 685
Återbäring	9 000 000	8 100 000
	59 542 797	54 626 271

Not 15 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2020-12-31	2019-12-31
Avskrivningar	1 821 792	1 667 183
Försäljning av fastighet	0	-4 489 555
Utrangering, försäljning av inventarier	0	171 718
Försäljning av immateriell tillgång	-965 071	0
	856 721	-2 650 654

Not 16 Resultatdisposition

Förslag till disposition av föreningens vinst.	
Till föreningsstämman's förfogande står	
balanserad vinst	161 050 485
årets vinst	4 408 092
	165 458 577
Styrelsen föreslår att i ny räkning överföres	165 458 577
	165 458 577

Undertecknade försäkrar att årsredovisningen och hållbarhetsrapporten har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 (K3), respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av föreningens ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av föreningens verksamhet, ställning och resultat.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska signatur.

Magnus Carlman
Ingelstad
magnus.carlman@vxa.se

Gustav Kämpe
Karlsborg
gustav.kampe@vxa.se

Dorit Greve
Uppsala
Verkställande direktör
dorit.greve@vxa.se

Johan Svantesson
Säffle
johan.svantesson@vxa.se

Christina Winblad
Eskilstuna
christina.winblad@vxa.se

Anna Samuelsson
Skeppshult
anna.samuelsson@vxa.se

Anders Ramström
Östra Ämtervik
anders.ramstrom@vxa.se

Catarina Bengtsson
Långås
catarina.bengtsson@vxa.se

Per-Johan Svensson
Södra Vi
per-johan.svensson@vxa.se

Annelie Kjellgren
Personalrepresentant
Vimmerby
annelie.kjellgren@vxa.se

Torbjörn Lundborg
Personalrepresentant
Falköping
torbjorn.lundborg@vxa.se

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur.

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Hans Vestberg
Förtroendevald revisor

Caroline Sand
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Växa Sverige Ekonomisk Förening, org.nr 769621–2344

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Växa Sverige Ekonomisk Förening för år 2020. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 6-20 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Den andra informationen återfinns på sidorna 2-5, 24-38. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Växa Sverige Ekonomisk Förening för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma förening-

ens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av elektronisk signatur.

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Caroline Sand
Förtroendevald revisor

Hans Vestberg
Förtroendevald revisor

Hållbarhetsrapport 2020

Tillsammans för ett hållbart lantbruk

I Växa Sveriges strategi 2023 är hållbar livsmedelsförsörjning en av de bärande delarna. Kopplat till visionen och affärsidén finns flera ledstjärnor, en av dem är hållbarhet. Detta lägger grunden för den förstärkning av fokus på frågorna som vi har jämfört med den tidigare strategin. Det kommer ge effekt på våra gårdar och hos Växa Sverige.

Året som gått har inneburit stora satsningar för Växa Sverige inom hållbarhetsområdet både i form av långsiktiga samarbeten och t ex genom att vi från och med 2020 har en hållbarhetsansvarig inom företaget. Detta kommer att stärka Växa i arbetet med att förse oss lantbrukare med verktyg och kompetens som gör att vi tillsammans når de utmaningar som våra kunder och konsumenter förväntar sig av ett hållbart lantbruk och en hållbar svensk livsmedelsproduktion.

Gustav Kämpe, vice ordförande

Lantbruket har en unik position att också kunna bidra till en lösning på klimatfrågorna genom att vårda våra jordar och naturliga betesmarker så att de blir de kolsänkor vi så väl behöver och bidrar till den biologiska mångfalden. Det är områden som också behöver ytterligare forskningsresurser där vi vill medverka med tillämpbar kunskap. Detta är viktiga delar i det branschgemensamma projekt som Växa Sverige deltar i, "Framtidens jordbruk – Mjolk- och nötköttsproduktion".*

Växa Sverige arbetar för ökad hållbarhet för djur, människor, miljö och ekonomi

I styrelsen är vi stolta över att vara med att leda ett nationellt kunskapsföretag med yttersta målsättning att stärka medlemmarnas konkurrenskraft. Kopplingen mellan konkurrenskraft och hållbarhet är stark då det handlar om ekonomi, miljö, djurhälsa, arbets- och sociala miljön i båda fallen och att skapa en effektivare och ökad produktion i Sverige. Vi har goda förutsättningar att kunna bedriva en hållbar animalieproduktion i vårt land och har förutsättningar för en ökad, hållbar lantbruksproduktion.

Produktionsrådgivare Fanny Engdahl diskuterar bete med Olov Wågbrant i Skänninge.

* Projektet drivs av Lantmännen i samarbete med Växa Sverige, Arla Foods, DeLaval, HKScan, LRF, Svenskt Kött och Yara.

Innehåll

Tillsammans för ett hållbart lantbruk	24
Arbetsprocess och affärsmodell	25
Hållbarhetsmodell och Globala Målen	27
Ekonomiskt och resurseffektivt hållbart lantbruk	28
Marknadsnärvaro	30

Anställningsförhållande, utbildning och kompetensutveckling	31
Djurhälsa och djurvelfärd	34
Miljömässigt hållbart lantbruk och biologisk mångfald	35
Antikorruption, affärsetik och mänskliga rättigheter	37
Så här mäter vi	38

Fristående hållbarhetsredovisning. Denna hållbarhetsredovisning utgör Växa Sverige ekonomisk förenings (Org nr. 769621-2344) lagstadgade hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Årets hållbarhetsredovisning avser verksamhetsåret 2020.

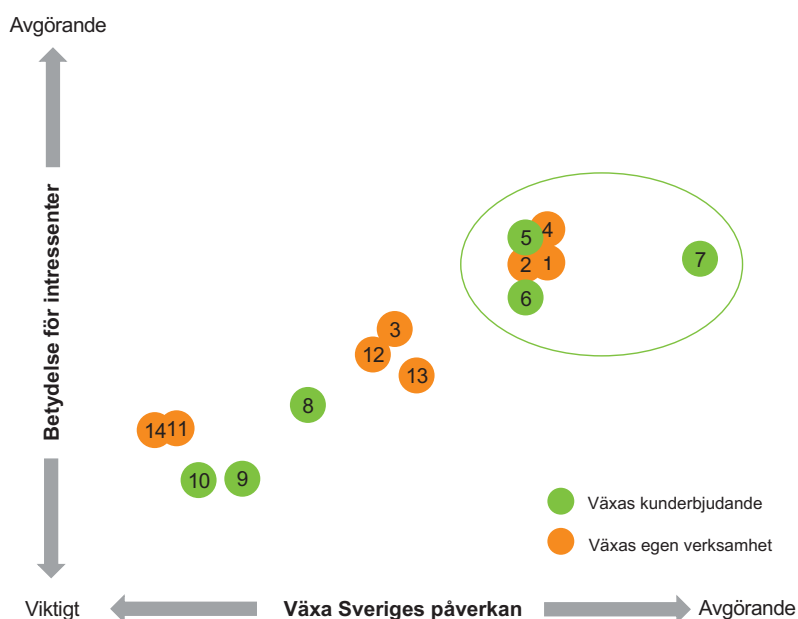

Arbetsprocess och affärsmodell

Arbetsprocess

Växa Sverige har en tydlig strategi och inriktning för hållbarhetsarbetet. Till stöd för arbetet har vi gjort en genomlysning av vilka områden vi bör fokusera på, en väsentlighetsanalys. Den gjordes under hösten 2020 genom kontakt och dialog med olika intressentgrupper. Vi gjorde dels en enkätundersökning bland intressenter som medarbetare, ledning, styrelse, fullmäktige och ett antal utvalda externa företag som vi har mycket kontakter med och dels några djupintervjuer med ett urval av intressenterna.

Väsentlighetsanalysen sätter fokus på sex olika områden som är extra väsentliga för Växa Sverige. I bilden visas de i ringen uppe till höger och de är; Ekonomiskt hållbart lantbruk, Utbildning och kompetensutveckling, Marknadsnärvaro, Djurhälsa och djurvelfärd, Anställningsförhållande och Resurseffektivt lantbruk. Utöver dessa områden har ledningen valt att belysa ytterligare några områden utifrån resultatet av analysen och gällande lagkrav; Miljömässigt hållbart lantbruk, Biologisk mångfald, Antikorrupktion och affärsetik samt Beaktande av mänskliga rättigheter i inköpsprocessen.

Nr	Fokusområden
1.	Marknadsnärvaro
2.	Anställningsförhållanden
3.	Mångfald, jämställdhet och icke-diskriminering
4.	Utbildning och kompetensutveckling
5.	Djurhälsa och djurvelfärd
6.	Resurseffektivt lantbruk
7.	Ekonomiskt hållbart lantbruk
8.	Miljömässigt hållbart lantbruk
9.	Biologisk mångfald
10.	Vattenanvändning
11.	Klimatpåverkan och energi
12.	Hälsa, trygghet och säkerhet i arbetet
13.	Antikorrupktion och affärsetik
14.	Hållbara leverantörer

Affärsmodell

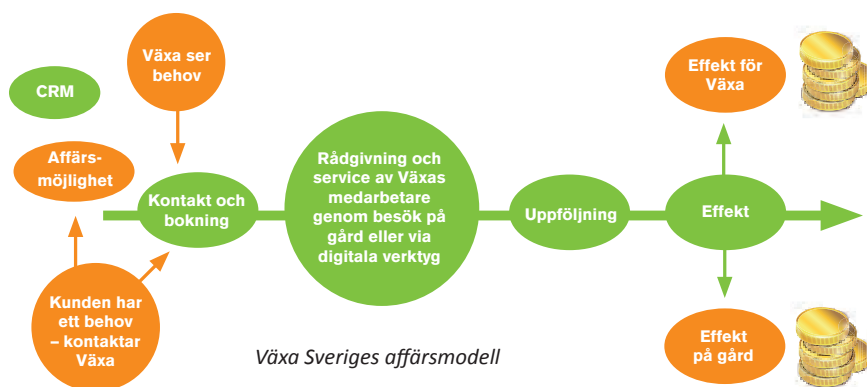
Affärsmodellen sätter ramen för våra affärer. Växa Sveriges affärsidé är att erbjuda oberoende rådgivning och tjänster som utvecklar och skapar lönsamhet i lantbruksföretaget. Kundens behov är centralt i Växa Sveriges affärsmodell och kundvärdet skapas i kontakten mellan kund och medarbetare. Våra övergripande mål i kombination med kundens behov styr vilka produkter och tjänster vi erbjuder.

Ett av de övergripande målen för Växa Sveriges verksamhet är att öka svensk mjölk- och köttproduktion. I vår rådgivning arbetar vi för att nå det målet, både genom att öka mjölkavkastningen och genom att förbättra det ekonomiska resultatet på gårdarna.

Våra produkter och tjänster spänner över flera områden från semin och avbytarservice till avelsrådgivning, förebyggande djurhälsoarbete och rådgivning inom foder, växt, bygg och företagsutveckling. Kundens behov styr vårt utbud av

rådgivningstjänster, servicetjänster, produktförsäljning och branschtidningar. Växa Sverige har dessutom ansvar för vissa officiella uppdrag samt branschuppdrag.

Vår arbetsmetod utgår från en analys av nuläget. I nästa steg sätter vi mål för arbetet i samarbete med den kund vi jobbar med. Efter utfört arbete gör vi en uppföljning för att identifiera förbättringar. Det är en viktig del av processen för att ständigt utveckla och förbättra våra arbetsmetoder och arbetet hos kund. Vårt interna arbete följer samma modell.

Produktionsrådgivare Anna Bergfors hos Gerhard Nilsson på Jämtbäckens gård.

En hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. Det betyder att vi måste leva på ett sätt idag som innebär att framtida generationer ska kunna ha samma möjligheter som vi.

Malin Hidgård, hållbarhetsansvarig

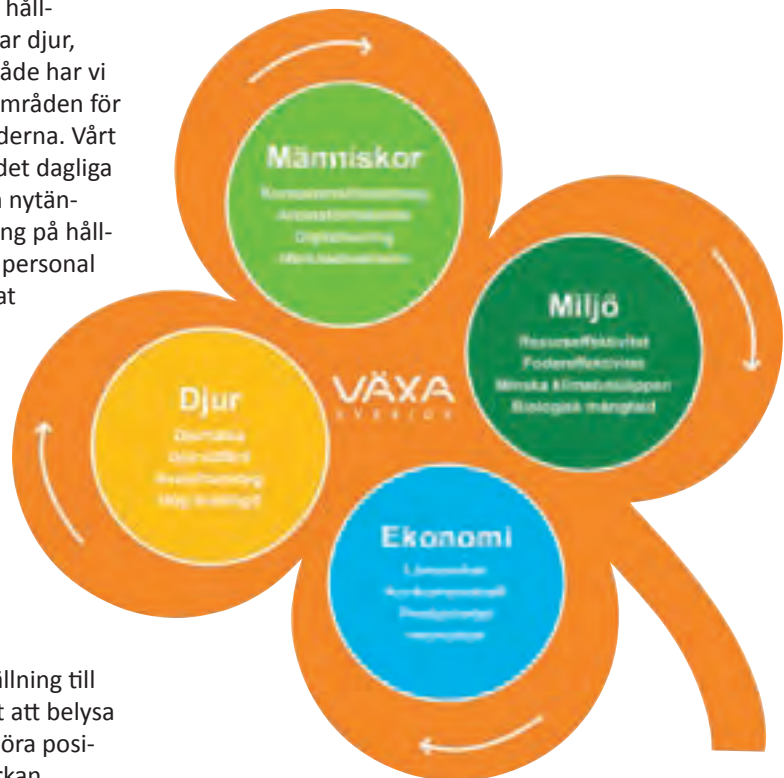

Hållbarhetsmodell och Globala Målen

Växa Sverige har utifrån strategin tagit fram en hållbarhetsmodell. Modellen är cirkulär och beaktar djur, människor, miljö och ekonomi. Inom varje område har vi identifierat våra ledord som beskriver viktiga områden för vår egen verksamhet och vårt arbete med kunderna. Vårt hållbarhetsarbete ska vara väl integrerat med det dagliga arbetet och vi ska vara en källa till kunskap och nytänkande inom området. I år har vi ökat vår satsning på hållbarhet och kommer under 2021 utbilda all vår personal inom hållbarhet. Vi har också gemensamt röstat fram en slogan som beskriver vårt hållbarhetsarbete - Tillsammans för ett hållbart lantbruk!

Agenda 2030 och de 17 globala målen syftar till att skapa en hållbar utveckling. Globala målen antogs av världens ledare 2015. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och de ska vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder.

Växa Sverige har analyserat målen och tagit ställning till vilka mål som berör vår verksamhet. Vi har valt att belysa våra utvalda mål i två grupper, mål där vi kan göra positiva bidrag och mål där vi kan minska vår påverkan.

För att skapa framtidstro lyfter vi fram goda exempel på lantbrukare som satsar och har lyckats som företagare, med friska och högavkastande djur, i våra egna kommunikationskanaler både internt till våra medarbetare och externt till våra lantbrukare och andra i branschen.

Olof Persson, avdelningschef Rådgivning & Företagande

Ekonomiskt och resurseffektivt hållbart lantbruk

Ökad produktivitet och avkastning är områden som varit centrala i svensk mjölk- och köttproduktion under flera decennier. Resurseffektivt lantbruk är starkt korrelerat till området ekonomiskt hållbart svenskt lantbruk. Påverkan sker inom olika faser i företagandet gällande företagsstyrning, företagsutveckling, driftsledning och produktion. Vi tillhandahåller en rad tjänster och verktyg för ökad avkastning, lönsamhet samt för att lantbruksföretaget ska få bättre förutsättningar att hantera ett fluktuerande mjölk- och köttpris. Vi arbetar dessutom i ett effektivt samarbete mellan rådgivare, husdjurstekniker, veterinärer och övrig personal för att optimera en god djurhälsa och en god djurvälstånd.

Jämföra med sig själv och andra

Vi följer nyckeltal som är starkt förknippade med lönsamheten i det enskilda företaget som avkastningsutveckling, flöde av mjölk och kött samt mjölk minus foder. Foder är en av de största kostnadsposterna för mjölk- och köttproduktionen. Ett av Växa Sveriges viktigaste kompetensområden är foderberäkningar och rådgivning för att optimera den egna foderproduktionen på gården. Det är viktigt att minska svinn och omkostnader samt minska behovet av foderimport. En ökad svensk foderproduktion bidrar till att minska klimatpåverkan från mjölk- och köttproduktionen och beräkningar på klimatavtrycket kan göras i IndividRAM. Det enskilda företags lönsamhets- och ekonomiska utveckling följs via vår tjänst Mjolkprisanalysen och EDF-analysen. EDF, European Dairy Farmers, är en internationell benchmark-grupp som jämför mjölkproduktionens ekonomiska resultat nationellt och internationellt. De ekonomiska kalkylerna baseras på företagets bokföring där Mjolkprisanalysen ger jämförelser främst mellan gårdar inom Sverige och EDF-analysen baseras på korrigerade siffror som gör internationella jämförelser möjliga.

Vi har under året börjat utföra klimatberäkningar som även inkluderar råd för att minska mjölkproduktionens klimatavtryck och vi har genomfört ungefär 1200 rådgivningar åt framförallt Arla Foods och deras leverantörer. Vi ser att denna typ av beräkning och rådgivning efterfrågas av allt fler branschföretag.

MinGård® fortsätter att utvecklas

Under 2020 har Växa Sverige fortsatt arbetet med managementverktyget MinGård® och en rad funktioner har lanserats som bidrar till ökad effektivisering av svensk mjölk- och köttproduktion. Nämnas bör möjligheten att i besättningar följa djurens tillväxt och slaktvikt för en optimerad produktionstid och på så sätt ge möjlighet till minskad klimatbelastning. Som underlag i MinGård används uppgifter från kodbasen som ägs gemensamt av Växa Sveriges medlemmar.

Goda exempel uppmärksammas

Vidare stimulerar Växa Sverige avkastningen på enskilda gårdar genom att uppmärksamma lantbrukare som nått över 11 000 kg ECM i mjölkavkastning. Gården uppmärksammas ofta på Facebook tillsammans med en kommentar vad som är utmärkande för den enskilde producentens framgång. En viktig del är också att stötta bildandet av Erfa-grupper lantbrukare emellan. För att påverka de politiska förutsättningarna för svenskt lantbruk samarbetar Växa Sverige med LRF som driver de frågor som identifieras som centrala för branschen.

Ingmarie och Magnus Larsson på Palängen i Lindesberg uppmärksammas med en tårta.

I sociala medier lyfter vi goda exempel och framgångsrika lantbrukare som förebilder för andra

En stor del av svenskt nötkött kommer från mjölkproduktionen. Att få både mjölk och kött från samma produktionsgren innebär minskad klimatpåverkan totalt sett.

Emma Carlén, expert husdjursgenetik

Många egenskaper vägs in

Inom vår avelsrådgivning är avkastning ett av de viktigaste områdena, vilket innebär både mjölk i antal kg ECM per ko och år och antal år i produktion per ko. I Nordic Total Merit (NTM) kombinerar vi egenskaper som avkastning med fruktsamhet, hälsa och faktorer inom funktionell exteriör. Nytt för 2020 är att underhållsbehovet av foder är inkluderat i NTM. Just nu pågår utveckling för att kunna inkludera fodereffektivitet i NTM under 2021. Hälsoegenskaper väger tungt i NTM och vi har i Sverige avlat för friskare, och därmed även mer hållbara, djur under mer än trettio år. Medellivslängden påverkas av flera faktorer och vi utvecklar vår rådgivning för att undvika att för många nya kvigor tvingar ut äldre djur till slakt. Här är användningen av simuleringar i SimHerd viktiga för att få rätt tillgång till rekryteringsdjur och att de sämre djuren i besättningen semineras med kötttrasdoser. Vårt mål är att varje kalv skall vara optimerad för sin uppgift.

I aveln med kötttrasdjur är tillväxt ett viktigt mått på djurens effektivitet. I beräkningen av produktionsindex (PIX) beräknas djurens genetiska förmåga att växa och producera kött. I avelsindex (AIX) kombineras produktionsindex med avelsvärden för kalvningsförmåga och mjölkavkastning. Även djurens funktionella exteriör bedöms. En övervägande del av djuren som används för köttproduktion kommer från våra mjölgårdar och där arbetar vi aktivt med att öka användningen av kötttraser på de lågavkastande mjölkdjuren för att få fram djur som har bättre tillväxt och klassning av slaktkroppen än en renrasig mjölktras.

Repromästare ger fokus på fruktsamheten

Fruksamheten i besättningen spelar stor roll för ekonomin och är en viktig parameter för en effektiv och hållbar produktion. För att sätta ytterligare fokus på detta område har Växa Sverige från 2020 infört pris till repromästare. Det utses en vinnare i varje krets och en som är bäst i Sverige, och priserna ska i normala fall delas ut på kretsmötena, även om det inte var möjligt 2020. Vinnare blir den som har högst

Repromästare i krets Norra Skaraborg blev Backa gård.

värde på RE, reproduktionseffektivitet, som är ett enkelt mått som ger en bra övergripande bild. RE beräknas som produkten av inseminationsprocent och dräktighetsprocent och speglar därmed såväl management och rutiner som djurhälsa. Såväl assistentsemingårdar som djurägarseminörer finns med bland de bästa gårdarna. Växa Sverige möter kundernas behov av stöd för ökad och förbättrat fruktsamhetsarbete på gården genom kompetensutveckling av rådgivare, veterinärer och husdjurstekniker samt genom att fördjupa samverkan mellan avdelningarna för att kunna erbjuda kunden bästa möjliga service och rådgivning.

Risker och åtgärder för att minska riskerna

Priserna för mjölk och kött bestäms utifrån det utbud och den efterfrågan som finns på den globala världsmarknaden. I tider av utbudsöverskott på världsmarknaden sjunker priserna för importerad mjölk och kött i Sverige. En pressad och konkurrensutsatt marknad ställer högre krav på att mjölk- och köttföretagen ska vara konkurrenskraftiga. För att stötta företagaren i detta erbjuder Växa Sverige produkter och tjänster vars syfte är att på ett överskådligt sätt belysa alla faktorer som påverkar mjölk- och köttproducenternas ekonomi. Det är långsiktigt avgörande för lantbruksföretagens överlevnad att lantbrukarna har överblick, kunskap och kontroll över de parametrar som påverkar lönsamheten i lantbruksföretaget. En jämförelse med andra företag gör det också intressant att följa utvecklingen över tid och se hur förbättringar påverkar resultatet.

En risk för mjölkproduktionen är att det finns opinion mot mjölkproduktion som menar att mjölk inte är sunt och att lantbruksproduktion bidrar till stor klimatpåverkan. Här vill Växa Sverige vara en tydlig röst i denna debatt. Det är också viktigt att lantbrukare själva kan förklara mervärdena med sitt företagande och med svensk mjölk- och köttproduktion. Vi har sen tidigare tagit fram ett material tillsammans med LRF och LRF Mjölk för att kunna visa hur Växas rådgivning bidrar till ökad hållbarhet både för djur, människor, miljö och ekonomi.

Under en längre tid, men med en tydlig ökning 2020, har alltför många mjölk- och köttproducenter utsatts för intrång i stallar och för hot både i fysisk och psykisk form från djurrättsaktivister som har som sitt mål att inte någon mjölk- eller köttproduktion ska ske i Sverige. Fysiska intrång bidrar till risk för smittspridning av sjukdomar mellan besättningar. Dessutom bidrar intrång och hot till att den upplevda och faktiska otryggheten på gård och på landsbygden ökar. En långsiktig risk för svensk livsmedelsförsörjning om inte svenskt rättsväsende förmår skapa

Våra samarbeten kring dataanvändning
utvecklar svenskt lantbruk.

Jan Svedberg, Kokontrollen®

trygghet för svenska mjölk- och köttföretagare och deras familjer. Växa Sverige samverkar med LRF och andra företag inom branschen i dessa frågor.

En annan risk är att data alltmer kommersialiseras av stora multinationella verksamheter. Lantbrukaren kan tappa kontroll och ägarskap av datan som därmed inte finns tillgänglig för branschen som helhet. Det kan leda till att snabba ekonomiska vinster går före den kollektiva nyttan och att lantbrukare inte lämnar data som bidrar till forskning och statistik, vilket är viktigt för att ge yrket en långsiktig och hållbar vinst. Det får även till följd att Växa Sverige inte kan uppfylla sina nationella statistikuppdrag inom avel och djurhälsa. För att motverka dessa risker är det mycket viktigt att Växa Sverige samarbetar med teknikföretagen för att hitta tekniska lösningar för att samla data åt lantbrukaren samt att fortsätta övertyga våra kunder om betydelsen av att tillhandahålla data. Senast har

detta fokus utökats genom deltagande i LDP – Lantbrukets dataplattform.

Utmaningar i växtodlingen kan komma att påverka sortval och foder som ska produceras i framtiden, både kvalitativt och kvantitativt. Det är uppenbart att klimatförändringar kan vara framtidens utmaning men också skapa nya produktionsinriktningar och möjligheter. Som en lärdom av torkåret 2018 har Växa Sveriges produktions- och växtodlingsrådgivare på ett systematiskt sätt samlat in kunskap för att kunna möta ett framtida behov både avseende grovfoderförsörjning, växtodling och vattenhushållning. Vi ser att vattenfrågorna blir allt viktigare och har de senaste åren utvecklat vår kompetens inom det området genom att utbilda ett antal rådgivare. Med ett nära samarbete med Jordbruksverket jobbar vi bl a med dikesmodulen i Greppa Näringen.

Marknadsnärvaro

Växa Sveriges erbjudande till våra kunder utgår från ett kooperativt erbjudande till kund. I detta erbjudande är det väsentligt att vi har möjlighet att erbjuda våra tjänster och rådgivning i hela Växa Sveriges geografiska område. Växa Sveriges marknadsnärvaro sker på flera olika sätt;

- Vi finns lokalt med personal stationerad nära kunder för att tillhandahålla rådgivning och service via besök ute hos kund.
- Vi erbjuder möten och utbildningar lokalt där kunderna samlas kring Växa Sveriges personal.
- Digitala lösningar där Växa Sverige erbjuder distansrådgivning både för enskilda kunder och för kunder i grupp möjliggör att nå ut till alla kunder oavsett var i landet den efterfrågade kompetensen finns.
- Genom att kombinera olika sätt att möta kund, fysiskt, digitalt, enskilt och i grupp kan vi nå en bredare marknadstäckning.

Rådgivning över hela landet

Kundernas behov och produktionsförutsättningar varierar, företagens storlek, geografi och struktur påverkar vilket behov av kompetens och service som efterfrågas. För att Växa Sverige skall kunna motsvara de olika behoven behöver vi nå ut med vår kompetens i hela området. För att göra hela Växa Sveriges kompetens tillgänglig i hela företagets områden krävs att vi arbetar med olika metoder. Då kan vi nå en bred marknadsnärvaro för olika typer av kunder. Faktorer som spelar in är geografi och kundtätthet

som ger olika utmaningar för att lyckas med en hög marknadsnärvaro. Det krävs anpassning till den marknad som råder i de olika områdena. Vi vill erbjuda våra produkter i hela landet.

Pandemin har snabbat på den digitala mognaden

För att bedriva en attraktiv affärsnära verksamhet krävs det att vi arbetar på olika sätt att kommunicera med kunden. Under 2020 har Coronapandemin med efterföljande restriktioner givit oss en möjlighet att fokusera på digitala kontakter för framförallt rådgivning och kurser. Både kunder och personal har fått möjlighet att utvecklas snabbare inom digital kommunikation. Det kommer hjälpa oss även i framtida arbete med att öka marknadsnärvaron och möjligheten att erbjuda spetskompetens i hela Växa Sveriges område. Det här arbetssättet ökar vår marknadsnärvaro och gör oss attraktiva som samarbetspartners.

Risker och åtgärder för att minska riskerna

Utmaningar som kan begränsa vår marknadsnärvaro kan vara:

- Konkurrens
- Svårighet att attrahera kompetent personal
- Geografiska områden med långa avstånd mellan kunderna

Målet att säkerställa hög tillgänglighet till kunnig rådgivning över hela landet som ger förutsättningar för våra kunder att utveckla sina företag.

Birgitta Sjödin, avdelningschef Fält

Risken att tappa i marknadsnärvaro ligger främst i att Växa Sverige inte lyckas utveckla tjänster och rådgivning som attraherar våra kunder. Det kan bli en negativ spiral där vi tappar i kompetens och attraktionskraft. Det kan i sin tur leda till att våra kunder inte får den tillgång till ny kunskap som krävs för att utveckla sina företag optimalt och därmed medför en negativ utveckling för svenskt lantbruk.

En annan risk i att tappa marknadsnärvaro är den strukturrationalisering som sker i mjölkproduktionen med färre företag och längre mellan kunderna. Det kan försvåra vår fysiska närvaro och bemöts genom att erbjuda våra tjänster och rådgivning via olika kanaler.

För att motverka de utmaningar och risker som kan påverka Växa Sveriges marknadsnärvaro i negativ riktning behöver vi stärka företagets attraktionskraft mot kunden. Då vårt största värde finns i den kompetens som vår personal besitter är det viktigt att vi satsar på en lärande organisation som utvecklar och tar tillvara kompetens och initiativ inom organisationen. Det uppnår vi genom att vara en attraktiv arbetsgivare, som både attraherar, utvecklar och behåller rätt kompetens - vi kallar det drömarbetsgivare. Vi kan därigenom erbjuda våra kunder efterfrågade och attraktiva produkter i alla delar av landet.

Vi vill erbjuda våra kunder efterfrågade och attraktiva produkter i alla delar av landet

Förseningar av utbyggnaden av datakapaciteten på landsbygden kan begränsa möjligheterna för lantbruket att ta del av digitala tjänster och lösningar. Växa Sverige måste ta en mer aktiv roll i samhällsdebatten kring detta då det även påverkar vår möjlighet att nå ut med rådgivning och service.

Konkurrentbevakning, nationellt och internationellt, samarbeten mellan företag samt förmåga att fånga upp nya kundbehov och omsätta i nya produkter och tjänster är andra möjligheter.

Den kompetens vi har behöver också utvecklas i nya metoder för att erbjuda vår rådgivning och våra tjänster på flera olika sätt, fysiska möten, digitala möten, i grupp och enskilt.

Genom de åtgärder som beskrivs ovan håller Växa Sverige positionen som marknadsledande aktör inom service och rådgivning till mjölk- och köttproducenterna i Sverige. Detta bidrar till en hållbar livsmedelsproduktion i Sverige.

Anställningsförhållande, utbildning och kompetensutveckling

Anställningsförhållande

När Corona slog till i slutet av februari tog vi utbrottet av Covid-19 (Corona-viruset) på mycket stort allvar. I en kris med risk för våra medarbetares och kunders hälsa var det viktigt med snabb krisledningsförmåga och ett omtänksamt men tydligt ledarskap. År 2020 har burit med sig många positiva saker som kommer att ge stark utväxling framåt. Vi hade en stark utgångspunkt vad gäller digitaliserat arbetssätt och den transformationen fortsatte under året. Det innebär att en stor del av medarbetarna nu skickligt hanterar distansrådgivning samt webbkurser och föreläsningar genom digitala verktyg. Vi har utvecklat vår krisledningsförmåga samt snabbhet i att hantera och kommunicera förändring och våra medarbetare har på ett säkert och omtänksamt sätt levererat rådgivning och service med hög kvalitet till våra kunder.

Ett händelserikt år som ställde allt på sin ände – men möjliggjorde snabb förflyttning och utveckling av nya arbetssätt!

Drömarbetsgivaren – Drömmedarbetaren

Växa Sverige har ca 500 medarbetare fördelade på 26 olika driftsplatser. Samtliga anställda – utom vd – omfattas av kollektivavtal. Växa Sverige är genom medlemskapet i arbetsgivarföreningen Gröna Arbetsgivarna bundna av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor. Men vi i Växa vill mer! Vi är stolta över våra medarbetares kompetens och stora engagemang. Det är de som utgör Växa Sveriges stora konkurrensfördel och som ligger

En hög kunskapsnivå är basen för vårt förtroende. I samband med goda relationer, kundbemötande och affärsmässighet avgörs det hur väl vi lyckas nå våra mål. Det leder till Triple Win; win för både lantbrukaren, Växa Sverige och medarbetaren själv.

Dorit Greve, vd

till grund för den framgång vi rönt. Det är därför helt avgörande för oss att kunna attrahera och behålla kompetenta och engagerade medarbetare.

Engagemang och glädje växer med delaktighet och trivsel och därför satsar vi på att bygga Växateamet genom teammöten, vilket är regelbundna möten med all personal på driftsplatsen, där vi har kundvård och kundaffären i fokus. Medarbetarnas engagemang leder till måluppfyllelse och goda insatser firas tillsammans.

Engagemanget hos våra medarbetare – Växa Sveriges största konkurrensfördel!

Inom Växa Sveriges medlemsorganisation finns också ett stort engagemang. Sedan 2014 har Växa Sveriges fullmäktige röstar fram via ett digitalt verktyg vilket succesivt resulterat i en jämnare könsfördelning. Fördelningen mellan antal kvinnor och män har gått från 27% kvinnor och 73% män till att efter röstningen i februari 2020 ha ett helt jämställt fullmäktige med lika antal kvinnor och män. Även medelåldern har sänkts - bland förtroendevalda fullmäktige är den nu 44,5 år. Växa Sverige ingår som ledamot i LRF Jämställdhetsakademi.

Växa växer

Växa Sverige har under året rekryterat många nya medarbetare och även personer med ny kompetens inom t ex hållbarhetsrådgivning. Byggrådgivarna har ökat med 75% från fyra till sju rådgivare på ett år. Avdelningen Djurhälsa fält har under 2020 ökat bemanningen då det funnits ökad efterfrågan på djurhälsorådgivning. Nio nya veterinärer har rekryterats under året, varav tre ersätter personal som slutat och övriga är en utveckling. Det har sedan flera år varit stor konkurrens om veterinär arbetskraft och det är därför extra glädjande att Växa Sverige har lyckats anställa kompetenta koveterinärer. Några av de nya har börjat på driftsplatser där det har saknats veterinär och utökningen innebär därmed inte bara bättre tillgång till veterinär, utan också möjlighet att korta bilresorna. Vi har också för andra året i rad satsat på intern yrkesutbildning för Husdjurstekniker med anställning från första utbildningsdag och garanterad fortsatt anställning för dem som godkänns. Vid rekrytering är det avgörande att vårt varumärke som arbetsgivare är attraktivt för den målgrupp vi söker och att nya medarbetare välkomnas och introduceras på ett varmt och professionellt sätt.

Växa Sveriges företagskultur bygger på att "tillsammans kan vi allt". Våra värdeord; glädje, initiativrikedom, lyhördhet, affärsmässighet och kompetens ger tillsammans

med ledarskaps- och medarbetarpolicys ett ramverk för ledningens, chefers och medarbetares agerande och följande upp och belönas både med beröm och löneutveckling. Våra goda arbetsförhållanden har lett till nöjda kunder och lönsamhet men också låg sjukfrånvaro och personalomsättning. Sjukfrånvaron har inte påverkats av Coronapandemin utan ligger inom normala fluktuationer. Vi har gett många av våra medarbetare möjlighet att arbeta hemifrån för att medverka till att begränsa smittspridningen.

Socialt hållbar företagskultur skapas – genom ansvarsfullt agerande av ledning, chefer och medarbetare!

Alla nyanställda får ett introduktionsprogram för att få en snabb och effektiv start i Växa Sverige och en mentor som stöd och trygghet i det nya jobbet. Mätning av hur nya medarbetare uppfattar sin introduktion genomförs tre månader efter start och används som ett verktyg för att utveckla vägen in i Växateamet.

Under året har Växa Sverige påbörjat resan mot fossilfria företagsbilar. Vårt mål är att ha helt fossilfria bilar år 2030. Vi uppmuntrar noggrann planering av resor och samåkning där det är möjligt. Vi förordar under normala omständigheter tåg som färdmedel. Under pandemin har förutsättningarna varit annorlunda och för att inte riskera smittspridning rekommenderar vi inte offentliga transporter och vi skapar förutsättningar för att ha digital kontakt med kunderna när så är möjligt.

Risker och åtgärder för att minska riskerna

Växa Sverige konkurrerar med andra arbetsgivare i Gröna Nätverkarna om den bästa kompetensen och de mest engagerade medarbetarna. Vi satsar på att ge våra medarbetare bra arbetsvillkor som ger dem möjlighet att utvecklas och ha en stimulerande karriär. Därför arbetar vi strukturerat med att ge medarbetarna individuella leveransmål, liksom utvecklingsmål genom regelbundna målsamtal med sin chef. Som en stor arbetsgivare med många placeringsorter kan vi erbjuda olika karriärvägar och geografiska placeringar, vare sig målet är att växa in i

Att jag och mina kollegor får en kontinuerlig kompetensutveckling är grunden för att vårt arbete ska generera Triple Win.

Carolina Markey, projekt- och affärsorganisatör

Martin och Emma Hultman Huskvarna med produktionsrådgivaren Nilla Henning.

en chefsroll, fördjupa sig som specialist eller pröva på ett helt nytt arbetsområde. Växa Sverige uppmuntrar intern rörlighet och alla lediga jobb annonseras internt.

Utbildning och kompetensutveckling

En av Växa Sveriges ledstjärnor är att vara det ledande kunskapsföretaget inom lantbruksbranschen. Men kunskap definierar inte bara den ledstjärnan utan är grundstenen i allt Växa Sverige gör idag och för vår vision framåt.

*Kunskapen genomsyrar vår affärsidé,
vår vision och våra ledstjärnor!*

Kunskap i framkant - om produktionen, människan och affären

Lantbruksbranschen är i ständig och snabb utveckling och våra medarbetare måste ligga i framkant och följa med i ny forskning och nya tekniker. Samtidigt behövs praktisk förståelse för det dagliga arbetet på gård och bred kunskap för att förstå lantbrukets komplexitet och den individuella gårdens förutsättningar.

Till följd av Corona-pandemin har många av de planerade utbildningarna under året fått ställas in. En del utbildningar har blivit digitala och vi har utmanats att hitta nya lösningar och utveckla vår digitala kompetens, med gott resultat. Samtidigt kan inte det digitala mötet ersätta den kraft av inspiration och social utveckling som skapas vid fysiska möten mellan kollegor och vi har mycket kompetensförsörjning att ta igen, något vi planerar för att göra under 2021.

Växa Academy – ny lärandeportal

Kunskap bör byggas från grunden och Växa Sverige har under året lagt stort fokus på att implementera en systematiserad introduktionsutbildning, både på övergripande nivå och avdelningsnivå. Vår nya lärandeportal Växa Academy har tagit form och inom ramen av denna kommer vi kunna erbjuda våra anställda strukturerad kompetensutveckling inom Växa Sveriges företagskultur, affärsman-naskap, hållbarhet och Kokontrollen®.

Växa Sveriges största styrka är vår breda kompetens vilket bekräftas av våra kunder i kundundersökningen från 2018. Under året har flera utbildningar hållits över avdelningsgränserna för att främja samarbetet mellan kollegor och tillsammans lägga kompetenspuslet som krävs för att möta helheten ute hos våra kunder.

*Bred kompetens i framkant
är unikt för Växa Sverige!*

Växa Sverige har en omfattande kunskapsbank där medarbetarna kan söka information och kunskap. Våra mest erfarna rådgivare ingår i kunskapssupport och specialist-team och stöttar sina kollegor och säkerställer att aktuell kunskap och ny forskning sprids både till kollegor och kunder.

Risker och åtgärder för att minska riskerna

En kontinuerlig och strategisk kompetensutveckling av våra medarbetare är avgörande för att vi ska uppfylla vår affärsidé och nå våra mål och vår vision. Utan kunskap kan vi inte bidra med utveckling för våra lantbruksföretag, vår trovärdighet hos våra kunder sjunker och vi blir inte längre mjölk- och köttproducenternas förstahandsval.

För våra medarbetare är kontinuerlig kompetensutveckling viktigt för att de ska stimuleras på arbetet och för att de ska känna sig trygga med att de har den kompetens som krävs för att göra ett bra jobb hos våra kunder. Om vi inte tillgodoser det behovet kommer personalens trivsel att påverkas negativt, personalomsättningen kommer att öka och vi får svårt att rekrytera nya medarbetare. Utan kunskap blir vi inte längre en attraktiv arbetsgivare.

Förebyggande insatser som arbete med hälsoplaner i Villkorad läkemedelsanvändning (ViLA), lägger grunden till produktiva och hållbara djur, och det är ett klokt sätt att använda veterinära resurser effektivt.

Helena Kättström, avdelningschef Djurhälsa

Djurhälsa och djurvälstånd

Växa Sverige arbetar med förebyggande djurhälsorådgivning och utbildning för lantbrukarna med målsättning att minimera behoven av behandling. Självklart ska sjuka djur få den vård och behandling som behövs men i första hand vill vi arbeta för att hålla djuren friska. Det gör vi genom förebyggande insatser som börjar redan i avelsarbete och vid planering av stallar samt rådgivning som följer genom hela djurens liv. Den svenska modellen, där olika aktörer samverkar och genom förebyggande strategiskt arbete utvecklar djurhälsan och utrotar sjukdomar, har visat sig effektiv. Arbetssättet minimerar också användningen av läkemedel som t ex antibiotika. Genom att arbeta med förebyggande insatser som bidrar till att hålla djuren friska lägger man grunden till produktiva och hållbara djur vilket är viktigt både för ekonomin och för miljön.

Förebyggande rutiner minskar riskerna för smitta

Ökande besättningsstorlek ger möjlighet till kompetenshöjning och mer effektivt arbete men innebär också en ökad djurhälsorisk framför allt om smittor kommer in i besättningen. Bra förebyggande smittskyddsrutiner är därför centralt och smittskydds- och bekämpningsprogram är viktiga. Det finns ett hot att få in sjukdomar från andra länder vilka i de flesta fall har fler smittor och även

en högre antibiotikaförbrukning. Importerade lågprisprodukter innebär ofta att någon annan får betala priset. Det kan vara djuren eller kanske i förlängningen konsumenten själv i form av en infektion med antibiotikaresistenta bakterier. Att välja svenskt innebär ett tryggt och bra val.

Nyckeltal för att nå en djurhälsa i världsklass

I Växa Sveriges strategi finns som en av sex ledstjärnor "Djurvälfärd i världsklass". Vi arbetar med den på flera olika sätt. I korthet kan dessa summeras i de tre delarna förebyggande smittskyddsarbete, djurvälstånd/god djurhälsa samt avelsarbete för friska och hållbara djur. För ledstjärnan "Djurvälfärd i världsklass" finns följande KPI definierad: Celltal – tankmjölken. Vi har dock valt att också ha fokus på djurhälsokostnaden och antibiotikaförbrukningen.

Celltal avser beräknat tankcelltal i kokontrollanslutna besättningar. Under en tioårsperiod har celltalet varierat mellan 240 000 och 257 000. Ett önskat läge på 225 000 är satt som ett delmål och om det ska kunna nås till 2023 krävs ökad fokus på detta område. Celltalet är ett av de nyckeltal som lyfts särskilt, då man vet att det har betydelse för flera andra viktiga mål. Ett förhöjt celltal sänker

Redan innan djuren är födda ligger vi före. Genom att vi har ett avelsarbete som värderar hälsoparametrar kan vi redan i avelsplanen lägga grunden till en god djurhälsa. Det finns avelsvärden för bland annat klöv- och benhälsa och juverhälsa. Friska och hållbara djur som producerar bra är klimatsmart. Med genomiska tester kan vi tidigt identifiera de avelsdjur som arbetet framåt.

Gustav Jahn, avdelningschef för Avel

kons mjölkproduktion, riskerar minska kons livslängd på grund av utslagning och är också en faktor som påverkar mjölkpriset, då det ingår som ett kvalitetsmått för mjölk.

Djurhälsokostnader är ett beräknat värde på vad en icke-optimal djurhälsa kostar jämfört med ett utmärkt läge, och det ingår i uppgifterna i Signaler djurvelfärd och tas fram månadsvis efter varje provmjölkning för alla kokontrollanslutna besättningar. Målnivån är satt till 28 öre per kg producerad ECM. Det finns på besättningsnivå flera sätt att sänka djurhälsokostnaderna, t.ex. sänka celltalet, sänka antal kadaver, sänka kalvdödligheten eller sänka inkalvningsåldern. Sammantaget kan man säga att sänkta djurhälsokostnader på ett bra sätt speglar ett gott arbete för hållbarhet såväl på besättningsnivå som på nationell nivå. Vi arbetar med strategisk djurhälsorådgivning i flera former och det är den viktigaste delen i Villkorad läkemedelsanvändning i mjölkbesättningar. Målet om djurhälsokostnader bedöms möjligt att nå inom de närmaste åren.

Antibiotikaförbrukningen har ingen uttalad målnivå men är ändå utpekad som viktig att följa. Sverige är bäst i klassen i EU när det gäller att ha en låg antibiotikaförbrukning till djur, där man jämför mängd förbrukad substans med beräknad mängd kilo djur i landet. Vi har också en tradition att i första hand använda smalspektra som minskar risken för resistensutveckling. Djur som är i behov av antibiotika ska behandlas om det finns en god prognos att det hjälper och därför är inte målnivån att helt eliminera användningen av antibiotika till djur. Förebyggande arbete

för att hålla djuren friska är en viktig del tillsammans med information om behandlingsstrategier och risker med överanvändning/felanvändning.

Sverige har lägst användning av antibiotika per djur inom EU*

Risker och åtgärder för att minska riskerna

Bovin virusdiarré, BVD, är en smitta som orsakar stora problem för djurhälsan i många andra länder men där ett lyckat kontrollprogram ledde fram till att Sverige blev fria år 2014. Genom att inte ha BVD i landet förbättras flera viktiga hållbarhetsparametrar såsom fertilitet, kalvhälsa och kalvdödlighet.

Idag arbetar vi med att begränsa salmonellaförekomsten i svenska besättningar, både i det förebyggande programmet Smittsäkrad besättning och i form av ett projekt för att hitta nya former för rådgivning och sanering i positiva besättningar. Växa Sverige är också delaktiga i arbete för att kunna hantera och minimera följderna av Mycoplasma bovis som är ett ökande hot mot djurhälsan. Vi arbetar i nära samarbete med ansvariga myndigheter och andra djurhälsoorganisationer för att hitta lösningar i samverkan.

En betydelsefull sjukdom vid sidan av de akuta epizootierna är paratuberkulos som det finns goda skäl att fortsätta försöka hålla Sveriges djur fria från.

Miljömässigt hållbart lantbruk och biologisk mångfald

Allt fler av lantbrukets kravställare, t ex mejerier och slakterier, inför krav på sina leverantörer att genomföra klimatberäkningar. Arla Foods är först ut i stor skala och kräver från 2020 att alla ekologiska gårdar och så många konventionella som möjligt genomför en beräkning. Metoden Arla använder är att lantbrukarna först gör en inregistrering av data genom att svara på ett stort antal frågor. Växa Sveriges rådgivare har stöttat lantbrukarna med inregistreringen av data. Därefter sker rådgivning som innefattar validering av uppgifter, tolkning av resultatet och förslag på åtgärder för minskad klimatpåverkan. Några av de mest effektiva åtgärderna är att höja leveransindex, sänka

inkalvningsåldern, satsa på låg rekrytering och hållbara djur, anpassa gödselgiva till skördenivåer, öka kvaliteten på grovfodret och minska andelen inköpt foder. Växa Sverige har fler än 20 hållbarhetsrådgivare som arbetat med uppdraget att genomföra rådgivningarna. Under året har fler än 1200 lantbrukare fått en analys av sitt klimatavtryck. Situationen med covid-19 försenade och förändrade uppdraget vilket innebär att största delen av gårdarna fick digital rådgivning och projektet är förlängt till sista mars 2021 för att alla gårdar ska hinna få rådgivning.

* European Medicines Agency. Sales of veterinary antimicrobial agents in 31 European countries in 2018.

En mjölkgård med lågt klimatavtryck speglas av en balans mellan insatser och hur mycket livsmedel som lämnar gården. Flera av de vanligaste åtgärderna är kopplade till att minska antal rena utfodringsdagar och öka mängden levererad mjölk.

Elin Ratcovich, hållbarhetsrådgivare

Svensk mjölk har lågt klimatavtryck jämfört med många andra länder

Uppdraget har bidragit till en stor kunskapsbank i frågor kring hur klimatavtrycket från mjölkproduktionen kan sänkas. Resultatet mäts i koldioxidequivivalenter, CO₂e, per kg mjölk. Svenska gårdar ligger bra till, med ett snitt runt 1 kg CO₂e/kg mjölk, men det finns en mycket stor variation. En liter svensk mjölk ger ungefär hälften så höga utsläpp som världsgenomsnittet och cirka 20 procent lägre än EU-genomsnittet*.

En liter svensk mjölk ger ungefär hälften så höga utsläpp som världsgenomsnittet

Arlas mål är netto noll i klimatavtryck år 2045 och för att nå det målet behöver faktorer som har en positiv påverkan tas med i beräkningen. Det går inte att helt ta bort utsläppen från vissa biologiska processer som t ex metan-utsläpp från kornas foderdigestion.

Biologisk mångfald

Arbete pågår i branschen med att belysa och värdera de positiva effekter och avtryck som det svenska lantbruket bidrar med. Biologisk mångfald ger ett landskap med många olika naturtyper, olika arter och en stor genetisk variation inom arter. I snitt rymmer naturbetesmarker 40 växtarter per kvadratmeter**. Många arter har stor betydelse för människans behov, t ex pollinerande insekter. Vallodling, betesmarker och skog bidrar till kolinlagring, ett effektivt sätt att fånga upp och lagra in koldioxid från atmosfären. De betande djuren bidrar till den biologiska mångfalden och ett öppet landskap och det är också en viktig dimension. Dessa faktorer måste få ett mervärde och framöver vara en del i beräkningarna för att ge en rättvisande bild av värdet med svenskt lantbruk och för att kunna nå målet netto noll i klimatavtryck.

Klimatberäkningar blir mer efterfrågat

Under året har flera andra mejerier och slakterier kontaktat Växa Sverige med önskan om att diskutera hur klimatberäkningar för deras leverantörer kan genomföras. Det kommer även framöver att införas krav på klimatberäkningar från olika branschorganisationer, t ex KRAV. Jordbruksverkets Klimatkollen inför 2021 två nya moduler inom klimat vilket pekar på en ökad efterfrågan.

Risker och åtgärder för att minska riskerna

Växa Sverige är väl rustade för att hjälpa fler företag med beräkningar men behöver säkerställa att tillräckligt många medarbetare har kompetens och erfarenhet inom området. Då Växa inte har något eget verktyg för att göra beräkningar kan det utgöra en begränsning i möjligheten att kunna ta uppdrag. Under året har Lantbrukets Dataplattform (LDP) startats upp i ett samarbete mellan Växa Sverige, LRF, Lantmännen och Hushållningssällskapen. Det första prioriterade uppdraget är att ta fram ett klimatberäkningsverktyg som kan användas i framtiden.

Konsumenterna har stor betydelse som kravställare av produkter med låg klimatpåverkan. Om inte lantbruket visar såväl sänkta avtryck som positiva effekter finns en risk att förtroendet för produkterna påverkas negativt och efterfrågan minskar. Växa Sverige tar en proaktiv roll och ökar fokuset på klimatfrågorna för att kunna agera stötande och vara en kunskapsbank då efterfrågan på rådgivning kring klimatfrågor ökar allt mer.

* Greenhouse Gas Emissions from the Dairy Sector. A Life Cycle Assessment, sida 32 och 50 samt <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0377840111001775>.

** Naturskyddsföreningen.

Antikorruption, affärsetik och mänskliga rättigheter

Det finns alltid en risk att människor utnyttjar sin position och sitt inflytande för att skaffa sig fördelar på olika vis, så även i Växa Sverige. Att missbruka sin ställning och ett korrupt beteende kan få en negativ effekt på flera sätt, exempelvis på miljö, ekonomi, relationer m m. För Växa Sverige är det därför självklart att motverka all form av korruption. Det förväntas av samtliga medarbetare i organisationen att hantera både information och ställning på ett korrekt och objektivt sätt. Som anställd i Växa Sverige har man ett lojalitetsansvar gentemot sin arbetsgivare, bl a reglerat i kollektivavtal.

På samma sätt gäller det även styrelsemedlemmar och förtroendevalda i Växa Sverige. Det är förstås oerhört viktigt att inte dessa positioner utnyttjas för egen personlig eller för närståendes vinning. För styrelsen finns därför en arbetsordning där bl a sekretess och konkurrens finns upptaget. I samband med revision görs kontroller av inkomna fakturor med koppling till styrelsemedlemmar. Kontrollerna säkerställer att fakturorna är relevanta och rätt prissatta. De förtroendevalda i sin tur förutsätts agera med etik och moral i sitt arbete för företaget enligt deras arbetsordning.

För att säkerställa att det finns en objektiv möjlighet för alla medarbetare inom Växa Sverige att flagga missförhållanden inom företaget och i företagets agerande har vi tagit fram ett visseblåarsystem. I det systemet kan medarbetare i organisationen anonymt anmäla händelser eller personer som misstänks vara korrupta. Växa Sverige samarbetar här med en extern part och använder deras Whistleblowerverktyg via en länk på intranätet. Funktionen kom på plats inom organisationen i början av september 2018. Vi har fram till om 2020 inte fått in några anmälningar.

Affärsetik

Inom den interna organisationen är även affärsetiken viktig och Växa Sverige hanterar det på flera sätt. När en medarbetare blir anställd behöver hen skriva under en sekretessförbindelse som reglerar hantering av erhållen kundinformation. Vidare finns ett flertal policys och riktlinjer framtagna vilka är tillgängliga för de anställda i företaget. Inte minst finns en medarbetarpolicy som bland annat vägleder den anställda i ett affärsetiskt beteende.

En annan viktig affärsetisk aspekt kopplat till sekretess har med information ut till kunder att göra. Det är mycket

viktigt att kunna hantera den informationen på ett korrekt sätt. Det här har blivit aktuellt i samband med den pågående Corona-pandemin. Det är väsentligt att kommunicera med kunder för att undvika smittspridning men kommunikationen behöver gå rätt väg och inte spridas vidare till obehöriga.

Under året har djurvälfrädsfrågor diskuterats i styrelsen och med övriga förtroendevalda. Växa Sverige är också aktiv deltagare i det nationella branschrådet för djuromsorg. Syftet är att undvika fall av bristande djurvälfräds – inga djur får fara illa. Varje fall drabbar förutom de enskilda djuren också förtroendet för hela branschen. Det är svåra frågor att lyfta och det krävs mod att hantera dessa situationer. Växa Sverige är tydliga med att vi vill arbeta förebyggande och stödjande men också ha en trygg rutin om något skulle hända. Internt i Växa har sedan länge funnits ”riktlinjer för djurvälfräds” som personalen följer och i början på 2021 kompletteras detta med anvisningar till förtroendevalda. Målet är ”inga fall av brist på djuromsorg hos våra medlemmar”. Ambassadörer för föreningen (förtroendevalda och personal) har ett extra ansvar att agera korrekt och behöver vara transparant samt kunna visa upp det egna företaget och förväntas agera med god etik och moral.

Mänskliga rättigheter i inköpsprocessen

För att säkerställa att våra leverantörer följer mänskliga rättigheter och aktivt arbetar med arbetssäkerhet inom sina verksamheter har ett arbete med att ta fram en uppförandekod för våra leverantörer initierats. Om oegentligheter skulle upptäckas hos våra underleverantörer kan det påverka branschen negativt och göra att Växa Sveriges anseende hos våra egna kunder och samarbetspartners äventyras.

I linje med företagets nya strategi har styrelsen under året tagit fram riktlinjer för det strategiska hållbarhetsarbetet och därmed skapat en grund för att fortsätta arbetet med en uppförandekod för våra leverantörer.

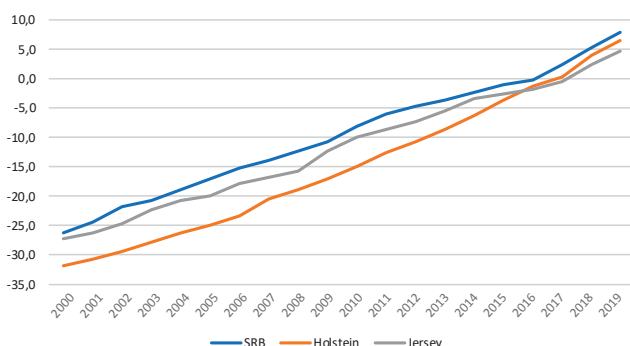
Vår underleverantör för arbets- och profilkädrar har i sin egen uppförandekod en uppföljning av mänskliga rättigheter, barn- och tvångsarbete samt av hälsa och säkerhet i arbetet. Växa Sverige har tagit del av underleverantörens dokumentation och inte funnit några områden att anmärka på.

Så här mäter vi

Antal/andel gårdar som nått över 11 ton ECM

	2020	2019	2018
Antal besättningar	739	607	496
Andel av Kokontrollen	34,4%	24,0%	20,3%

Genetisk trend för avelsmålet NTM

Baserat på kor i hela Sverige.

Anslutningar till Kokontrollen®

	2020	2019	2018
Antal besättningar	2 070	2 144	2 241
Antal kor	191 150	191 323	199 054

Kommentar: Anslutning i Kokontrollen® för besättningar inom Växa.

Anslutningar till Smittsäkrad besättning

	2020	2019	2018
Antal besättningar	2 793	2 872	3 050
Varav mjölkproducerande	1 770	1 836	1 972

Personalomsättning

	2020	2019	2018
Nyanställda	12%	9%	8%
Slutat	6%	11%	9%

Arbetsmiljö

	2019-06 -2020-05	2018-06 -2019-05	2017-06 -2018-05
Tillbud/Olyckor	28	39	48
Arbetsskador	25	17	-

Statistik för arbetsskador gick ej att få fram för tidigare år.

Sjukfrånvaro

	2019-12 -2020-11	2018-12 -2019-11	2017-12 -2018-11
Totalt	3,23%	3,98%	3,06%
Kvinnor	3,35%	3,84%	2,69%
Män	2,87%	4,34%	3,94%

% körda km fossilfritt/år

	2020	2019	2018
	1,12%	-	-

Kommentar: 5 fossilfria bilar inköpta i slutet av 2020.

Celltal - tankmjölken

	2020	2019	2018
	252 000	247 000	243 000

Medellivslängd på mjölkkor

	2020	2019	2018
Antal månader	61,2	61	60,9

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till föreningsstämman i Växa Sverige Ekonomisk Förening, org.nr 769621-2344

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 24-38 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av

hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av elektronisk signatur.

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

DU HITTAR OSS PÅ:

www.vxa.se